

چرا افراد به گروه نیاز دارند؟

۱- گروه های افراد را برای رسیدن به هدف هایی که امکان حصول آن به

تنهایی امکان پذیر نیست کمک می کنند مثلاً تقسیم کار در سازمان باعث

می شود که از توانایی های افراد ، به شیوه ای کارآمد تر از زمانی که تنها

کار می کنند بهره مند شوند.

۲- گروه کمک می کند تا نیاز های روانی و اجتماعی مهم افراد برآورده شود

مثلاً عاطفی مورد توجه واقع شود و احساس امنیت کند.

۳- اعضای گروه دانش و اطلاعاتی را برای همدیگر فراهم می آورند که امکان

دستیابی به آن برای افراد به تنهایی امکان ندارد.

۴- عضویت در گروه باعث هویت شخصی ما می شود خیلی مهم است که ما

خودمان را عضو چه گروه معرفی می کنیم.

۵- عضویت در گروه باعث می شود ما خودمان را تعریف و توصیف کنیم و

همین تعریف خود یکی از عناصر مهم شکل گیری خود است.

۶- به گروه ملحق می شویم تا سرگرم شویم و خوش بگذرانیم مثلاً اردوی

تابستانی ضمن این که از این کار لذت می بریم احساس می کنیم فرد

موثری هستیم. برای گروه افتخار کسب می کنیم (مثلاً گروه المپیاد فیزیک،

ریاضی ...)

انواع گروه

گروه اولیه و گروه ثانویه

اصطلاح گروه اولیه برای گروه هایی مثل خانواده ، همسایه و گروه های همسالان و

همبازی به کار می رود . این گروه دارای ویژگی هایی هستند.

- روابط بین چهره به چهره می باشد

- احساس وفاداری و مناسبات عاطفی در آن وجود دارد

- همکاری و روابط دوستانه میسر می باشد

- تعداد اعضاء دارای محدودیت می باشد

اما گروه ثانویه به آن دسته از گروه ها گفته می شود که :

- بیشتر رسمی دارد

- روابط میان اعضاء بر اساس ضوابط و کمتر بر اساس احساس و عاطفه می

باشد

- در این گروه ها حجم گروه گسترده می باشد.

- تماس مستقیم بین اعضاء گروه کمتر است.

- از قوانین و مقرراتی پیروی می کنند. (گروه های ثانویه مانند کارکنان یک بیکارستان.)

گروه های عضویت و گروه های مرجع

ما انسان ها در برخی از گروهها عضویت داریم ولی رفتار بعضی از گروههای دیگر را به عنوان الگو می پذیریم. مثلا شخصی دانشجوی است، عضو انجمن دانشجویان است اما الگوی رفتاری انجمن استادان را می پذیرد برای چنین شخصی انجمن دانشجویان، گروه عضویت و انجمن استادان گروه مرجع است پس گروه مرجع به گروهی گفته

می شود که فرد عضو آن نیست ولی ارزش ها و هنجارهای آن گروه برای او پذیرفته شده و مقبول می باشد.

۱. کارکرد هنجارگذاری: به این صورت که به فرد دستور می دهد چه اعمالی و رفتاری مجاز و چه اعمال و رفتاری غیر مجاز می باشد.

۲. کارکرد ارزش سنجی: یعنی فرد رفتار خود و دیگران را با الگوهای گروه مرجع مورد ارزشیابی قرار می دهد تا نادرستی آن را دریابد.

گروههای فشار

گروهی از افراد هستند که دارای دیدگاه و منافع مشترکی می باشند و برای رسیدن به هدف های خود بر دیگران اعمال فشار می کنند هدف گروه فشار، از پا درآوردن دولت یا سازمان های بین المللی به منظور منافع یا ترویج گرایش های ویژه است.

گروه های خودی و بیگانه

گروه هایی که به آن تعلق داریم خودی هستند و گروه هایی که عضو آنها نیستیم مخصوصا وقتی که آنها را رقیب و دشمن می بینیم بیگانه هستند.

ویژگی های گروه

۱. ترکیب گروه: به ویژگی هایی از قبیل اندازه گروه، جنس افراد، قومیت، نژاد اعضا، توانایی ها، شخصیت های افراد، شناسایی اعضا گروه نسبت به هم وظایف گروه اشاره دارد.

۲. ساختار گروه: یعنی در داخل گروه چه کانال های ارتباطی برقرار است و چه نوع نظام طبقاتی در داخل گروه تشکیل می شود و این که رهبریت گروه به عهده کیست؟

۳. پویایی گروه: اعضا یک گروه چگونه نسبت به یکدیگر کنش نشان می دهند و چگونه بر نفوذ و تاثیر دارند، پیوندهای عاطفی گروه کدامند؟

۴. عملکرد گروه: یعنی گروه در رسیدن به هدف خود تا چه اندازه خوب یا بد عمل می کند.

۵. هنجارهای مشترک گروه: هر گروه دارای معیار و هنجارهایی می باشد این ضوابط

و فرم ها تعیین می کند چه افکار و اعمالی مورد تایید می باشد و کدام ها مورد قبول

نیست چه موضوع هایی را می توان مورد بحث قرار داد و کدام را نمی توان به بحث

گذاشت

تاثیر گروه بر روی افراد

۱. آسان سازی اجتماعی: زمانی که افراد در یک موقعیت گروهی قرار می گیرند

از آنها خواسته شود که کاری را انجام دهند معمولاً بهتر از زمانی که تنها هستند

کار می کنند این بهبود کار که در زمینه های متعددی مثل تحصیل، رقابت در

دوچرخه سواری و غیره دیده می شود تحت تاثیر گروه می باشد.

۲. همنوایی: همنوایی یعنی نگرشی که فرد را با گروه اجتماعی خود موافق نگه

می دارد، می توان گفت همنوایی یکی از نتایج موقعیت گروهی است. تعلق به

یک گروه فرد را وادار می کند تا هنجارهای اجتماعی را بپذیرد.

۳. تغییر در انگیزه ها: تشکیل یک گروه ایجاب می کند که نوعی اشتراک انگیزه

ها وجود داشته باشد. نیازی ندارد که انگیزه ها یکسان باشد بلکه باید یک سو

و یک جهت باشد.

۴. تغییر در نگرش ها: اعضاء یک گروه تلاش دارند تا نگرش های خود را با

هنجارهای گروه مطابقت دهند نگرش های گروه به دو دسته تقسیم می شود،

نگرش هایی که به خود گروه مطابقت می شود مانند وفاداری و

وابستگی (نگرش های درون گروهی)، نگرش هایی که به سایر گروه ها مربوط

می شود مانند احساس متفاوت بودن از دیگران (نگرش های برون گروهی).

۵. تغییر در ادراک: اعضاء یک گروه طوری هدایت می شوند که مسائل را در یک

چارچوب مشترک درک کنند. البته اعضاء گروه متقابلاً یکدیگر را نیز درک می

کنند. و این اعمال تا اندازه زیادی به کمک نقشی که فرد در گروه دارد، تعیین

می شود.

کاربرد روان شناسی گروه ها در درمان

اعتقاد بر این است که گروه می تواند رفتار اعضاء خود را تغییر دهد بسیاری از

مشکلات هیجانی از جمله طرد شدگی، احساس منزوی بودن، تنهایی، ناتوانی از ایجاد

ارتباط هدفمند با دیگران در افراد وجود دارد. اگر چه درمانگر می تواند شخص را

کمک کند تا بعضی از مسائل را حل کند اما آزمایش واقعی زمانی است که بتواند

نگرش ها و پاسخ هایی را که در جریان درمان یاد گرفته است در محیط اجتماعی به

کار گیرد. با کمک گروه درمانی فرد می تواند مشکلات خود را در حضور دیگران حل

کند و ببیند که دیگران در برابر رفتارش چگونه واکنش نشان می دهند.